

baixa per sota de la normal, com s'hi troba un lleuger augment; i a vegades, com més grave és el cas, més baixa.

La temperatura no és pas, doncs, el symptoma més important en aquest procés: altres, i sobre tot el pols, ens han de cridar més l'atenció. Quan se l veu petit, freqüent, irregular, sempre s'ha de temer. Sens dubte, pot també esser petit i rapid en una malalta que hagi perdut molta sang o en una dòna emotiva, o com a simple excitació cardio-vascular produïda per acció reflexa en virtut de la lligadura dels pediculs o de l'estricció de les pinces; però en tots aquests casos ja desde l segon dia s'aixeca, i a lo més tarda a fer-ho al tercer o quart; i de totes maneres és sovint fort i regular. Quan, junt amb el pols petit, irregular i rapid, a 130 o 140, la cara s'ofereix *grippada* i la malalta, presa de set viva, s'inquieta, agitada per un sub-deliri, estem ja en plena peritoniti i no cal esperar a que vinguin més symptomes. No hi fa res que la temperatura no s modifiqui; que ls vomits no siguin verts, porraces; que l meteorisme abdominal no existeixi o que no hi hagi doloriment de ventre. Ja l'infecció és a l'obra, i, si ls phenomens anatomicos són escassos, els topics poden esser tant forts que la malalta mori depressa, sense gaire bé cap lesió.

L'intervenció ha d'esser rapida i energica. Efectivament, desde l moment en que, en virtut dels phenomens o symptomes que hem descrit, tinguem la sospita o la certesa de que estem enfront d'una peritoniti, no devem adormir-nos gens, sinó que, ben al contrari, hem d'obrar prompte i bé, divent-se moltes vegades o sempre a la rapidesa i acert am que s'ha obrat la salvació de la malalta, que desgraciadament no és la manera com més sovint acaba aquest procés.

Hem dit que la peritoniti solia presentar-se dels dos als tres primers dies. A vegades pot apareixer al cap de dotze o quinze, seguint en aquest cas un curs no tant franc com en l'abans dit i trobant-s'hi més sovint l'elevació de temperatura (1).

Sigui primerenca, per dir-ho així, o tardana, en presentar-se la peritoniti, un cop davant d'una malalta que la sofreixi, què hem de fer? I, además, suprimida per molts autors l'administració de tota manera de substancies per la boca, com ens arreglarem? Per una part, lo que convé és desembraçar els budells, i per altra banda s'han de sostenir les forces de la malalta. Doncs bé: aquestes dugues indicacions se compleixen am l'administra-

(1) Levrat: *Thesi*. Paris, 1886.